

Waar de minister draait, geven boeren een positieve draai

Het ligt voor de hand om in deze rubriek aandacht te besteden aan de politieke actualiteit rondom de Kaderrichtlijn Water. Minister Barry Madlener zei eind maart dat hij op een rij gaat zetten welke juridische risico's Nederland loopt als de doelen niet worden gehaald. Een soort 'juridische botsproef' om de zorgen over de consequenties 'iets te concretiseren', aldus Madlener in de Tweede Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat. Ondertussen zijn er ook boeren die wel serieus bezig zijn met verbetering van de waterkwaliteit, zoals een groep Drentse telers van het project Waterdichte Kaders.

tekst Geert van Duinhoven (Vakblad)

KRW: nog maar
33
maanden tot we de
waterkwaliteit op orde
moeten hebben

> De minister erkende dat we 'niet alle doelen' van de Kaderrichtlijn Water (KRW) gaan halen. 'En dus moeten we kijken: wat dan? De zorgen zijn er en die delen wij: we moeten niet een tweede stikstofcrisis krijgen in dit land.' Dat betekent, stelde de bewindsman, enerzijds dat ál het mogelijk moet worden gedaan om de doelen te halen, maar anderzijds dat er ook in Brussel gepraat moet worden over de vraag: zijn die doelen wel reëel? 'Het is en-en. Want het kan natuurlijk niet zo zijn dat het hele land op slot gaat.'

Medestanders in Brussel

Madlener wil in Brussel medestanders zoeken om de KRW-regelgeving aangepast te krijgen ('Bijna niemand van de lidstaten haalt de KRW-doelen volledig'). 'Daarom wil ik op korte termijn op een rij laten zetten welke risico's wij en het bedrijfsle-

ven lopen en hoe we er juridisch mee om moeten gaan als we doelen niet halen. Op basis daarvan kunnen we bepalen wat we nog kunnen doen. Ons belang is nu om uit de juridische problemen te blijven.'

Maar goed, laten we hier niet te lang bij staan. Wilden zijn coalitiegenoot Van der Plas en ambtsgeenoot Wiersma ook niet naar Brussel om met de vuist op tafel te slaan en de stikstofregels aangepast te krijgen? We weten hoe dat afliep. Het lijkt ook nu weer het bekende 'we-gaan-het-nog-eens-verder-onderzoeken-gedrag', en we weten eigenlijk allang wat daaruit gaat komen en wat de reactie zal zijn: 'We wisten het niet' en 'Alles komt opeens' en 'Niets mag meer van Brussel'. En dan gaat het deze bewindslieden niet om de kwaliteit van het water en de natuur, maar om het 'juridische probleem'.

Normoverschrijding

Ik wil daarom nu eens een wat positiever onderwerp belichten: boeren die samen bekijken hoe ze elkaar scherp kunnen houden bij het (ongewenst) vrijkomen van gewasbeschermingsmiddelen. Een groep telers in Drenthe zet zich in voor het verbeteren van de waterkwaliteit door een innovatieve aanpak: Waterdichte Kaders. Deze aanpak, waarbij de telers eigen meetpunten in sloten hangen, is ontstaan uit een samenwerking tussen diverse belangenbehartigers en toeleveranciers in de agrarische sector.

De membranen (samplers) die voor 'passive sampling' gedurende een langere periode in het water worden gehangen, absorberen 180 actieve stoffen die in gewasbeschermingsmiddelen zitten. De samplers worden, in overleg met de telers en het waterschap, geplaatst in de kleinere kavelsloten

'Essentieel onderdeel van Waterdichte Kaders is de snelle terugkoppeling van de meetuitkomsten, zodat telers een beter inzicht krijgen in hun mogelijke bijdrage aan normoverschrijdingen'

rond een bestaand meetpunt waar eerder een normoverschrijding is geconstateerd. Met de membranen kan de bron van een eventuele normoverschrijding worden herleid.

Snelle terugkoppeling

Essentieel onderdeel van Waterdichte Kaders is de snelle terugkoppeling van de meetuitkomsten, zodat telers een beter inzicht krijgen in hun mogelijke bijdrage aan normoverschrijdingen. Dat geeft hen de kans om individueel maatregelen te nemen om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. Die snelle en lokale terugkoppeling ontbreekt in de huidige, grofmazige meetmethodes. 'Met zo'n fijnmaziger meetnet moeten we uiteindelijk beter kunnen duiden "Wat vinden we waar, waar komt het nu vandaan en wat kunnen we daaraan doen?", zegt Tjeerd

Hoekstra, projectleider Waterdichte Kaders. 'Zo kunnen boeren dichter op de bal zitten. Daarnaast kunnen we een beter inzicht krijgen in de emissieroutes van de gewasbeschermingsmiddelen via het erf, het perceel en drift.'

Het uiteindelijke doel is om geen normoverschrijdingen in oppervlaktewateren meer te hebben die aan de agrarische sector zijn toe te schrijven. 'We gaan proefondervindelijk ontdekken of deze methode werkt en oplevert wat we willen', stelt Hoekstra. 'Dit is nadrukkelijk een leerproces, met de eerste tien membranen in Drenthe. We gaan de aanpak werkenderwijs verbeteren en bijsturen. Met een fijnmazig meetnetwerk en brede samenwerking hopen we de waterkwaliteit te verbeteren en generieke maatregelen te voorkomen.'

redactie@vakbladnbl.nl